

INSIDE JOB

DOCUDRAMA

Inside Job (2010)

TEKST LUC QUADACKERS

Mijn docent bedrijfsethiek gebruikte de Mozart-opera *Così fan tutte* (vrij vertaald: 'Iedereen doet het') graag ter illustratie van de krochten van het (on)ethisch handelen. In de opera ging het om overspel. Bij het zien van de uitstekende, maar ontluisterende documentaire *Inside Job* moest ik daaraan weer denken. De documentaire gaat over de bankencrisis van 2008: van oorzaken, via huizen-*bubble* en crisis, naar *accountability* (woehaha!). Met uiteraard ook overspel: een slordige vijf procent van de derivatenomzetting ging op aan 'zakelijk entertainment', lees prostitutie etc.

Een poging om in één zin de kern van de securitisatie-*scam* neer te zetten: Deregulering, iedere sloeber kan een hypotheek krijgen, liefst zo hoog mogelijk, want dan hoge rente, de huizenprijzen stijgen enorm, leningverstrekkers verkopen de leningen door (en eventuele wanbetaling zal ze dus worst zijn), die leningen worden samen 'verpakt' en zijn niet meer op risico te beoordelen, *agencies* geven AAA-ratings voor deze bagger, banken promoten de producten doelbewust terwijl ze al speculeren op koersval, dan uiteraard: financieel Armageddon... De incestueuze hoofdrolspelers van deze ongekende bankroof bekleden topposities bij banken, beleggingsinstellingen, *rating agencies*, politiek, universiteiten, toezichhouders en cruciale overheidsorganisaties. Iedereen doet mee aan extreme deregulering, betaalde leugens, zakkenvullerij en het in het verderf storten van

miljoenen mensen. Natuurlijk is dit allemaal al eerder vertoond, maar de omvang van deze schaamteloze, door de Amerikaanse regering gestimuleerde, academisch goedgeprate fraude tart werkelijk elke beschrijving. Salarissen van tientallen, zelfs honderden miljoenen zijn volstrekt normaal.

Uiteraard werken de meeste schuldigen niet mee aan een interview. Degenen die dat wel doen laten hun aard duidelijk merken: "Wie denk je wel dat je bent, dat je mij dit soort vragen stelt!" Alle zelfreflectie is totaal zoekgeraakt door macht en geld. Ze wanen zich (en zijn!) onaanastbaar. De snoodaards blijven na de crisis gewoon aan het werk, via de goed draaiende banenmolen. Sterker nog: Er zijn zelfs honderden miljoenen aan bonussen uitgekeerd na aanvang van de crisis! Alleen de kritiekspuiers moeten het veld ruimen. Oh ja, de risicomanagement-afdeling van de SEC bestond voor de crisis nog maar uit één persoon, onder het mom van 'is wel genoeg joh'. Lust u nog peultjes?

Als u zin heeft om enkele dagen in een depressie te verkeren, dan kan ik deze documentaire zeer aanbevelen. Een achtbaan, maar helaas een *must see*... De documaker vraagt zich in de *making of* overigens het volgende af: Als nu eens 75 *top executives* levenslang de gevangenis zouden ingaan voor hun wandaden, zou dat dan niet leiden tot een afname van dit soort problemen? ←